

EUROPEISKA UNIONEN
Asyl-, migrations- och
integrationsfonden

Minnesanteckningar möte Övervakningskommitté AMIF 16 mars 2018

Närvarande

Mikael Tollertz, Justitiedepartementet	Anders Molt, Socialstyrelsen
Mats P. Andersson	Leif Klingensjö, SKL
Henry Mårtensson	Lotta Gustavsson, Polisen
Ida Holmgren, Arbetsmarknadsdepartementet	Katarina Wåhlgren, Migrationsverket
Hanna Ekner, Länsstyrelsen Jönköping	Mikael Zaar Funktionen för fonderna
Paola Moscatelli Bergnehr, Arbetsförmedlingen	Dimitrios Karamelas
Karl Selleby ESF-rådet	Victoria Smedman
Caroline Tovatt, DELMI	Sofia Sjöö
Gisela Thäter, Röda Korset	Erika Vagasy Polisen
	Kristoffer Tunander
	Rajia Addo Faddaoui, Ramböll

Anteckningarna förda av

Sofia Sjöö

Justerade av

Henry Mårtensson

Mötet öppnas

Ordföranden hälsar välkommen och öppnar mötet som inleds med en presentationsrunda

1. Migrationspolitiska läget

Det migrationspolitiska läget och arbetet med nästa långtidsbudget för EU beskrivs. Se bilagerat bildspel

2. Halvtidsutvärdering AMIF

Ramböll presenterar halvtidsutvärdering av AMIF. Presentation av Rajia Addo Faddaoui. Se bilaga.

Reflektioner/frågor från övervakningskommittén

Det måste finnas mer att göra för att hitta och sprida goda idéer inom projekt. Goda exempel från andra länder, kan de beskrivas och delas? Möjlighet att arrangera ett lärandeseminarium angående EU-projekt? Ramböll påminner om att utvärderingen lyfter fram tre framgångsrika projekt och ett som varit mindre framgångsrikt. Ramböll vore intresserade av att bidra till ett lärandeseminarium särskilt efter att den EU-gemensamma halvtidsutvärderingen av AMIF på EU-nivå har fastställts vilket kommer att ske under augusti. Kommitténs ordförande kompletterar med vikten av att vara mer exakta kring vad som är administrativ börda respektive onödig administrativ börda.

AMIF har fått så stort genomslag i civilsamhället. Funktionen för fonderna resonerar kring att det var Flyktingsituationen 2015 som öppnade upp behov av- och möjlighet för civilsamhället att ta ett större ansvar/bidra i frågan. Antalet asylsökande ökade under våren 2015 medan utlysningstiden hos AMIF stängde först i januari 2016. Organisationerna hade gott om tid att tänka igenom sin projektidé, samtidigt som funktionen för fonderna arrangerade fyra informationstillfällen, där just många från NGO:s deltog.

3. Status avseende nationella programmets genomförande

Victoria Smedman, programexpert funktionen för fonderna. Se bilaga

Reflektioner/frågor från övervakningskommittén

- Hur ser beslutsprocessen ut?

Kommentar från funktionen för fonderna: Formell genomgång av ansökan: Är ansökan komplett? Sakgranskning: Projektplan och budget granskas enligt i förväg uppsatta kriterier. Sökande aktör har en möjlighet att komplettera en gång per tyg av granskning. De projekt som når upp till ett visst antal poäng inom sakgranskningen granskas av en expertgrupp. Därefter sker beredningsdagar mellan fondens projektkoordinatorer och expertgruppen där projektens samhällsnytta diskuteras. Vid konkurrenssituation granskas projekten därefter av programexperter i relation till måluppfyllelse i det nationella programmet. Slutligen fattas beslut av enhetschef för funktionen för fonderna. Funktionen för fonderna lyfter fram att det vore värdefullt att diskutera kommunikationsinsatser med

övervakningskommittén: var anser kommittén att de bör riktas och vilket fokus bör de ha?

4. Status pågående utlysning

Dimitrios Karampelas, programexpert funktionen för fonderna. Se bilaga

På frågan vad ”kvalitet på ansökan” innebär svarar Funktionen för fonderna att det finns definierat i checklistor som funktionen använder, definitionen rör sig mellan teman som behovsanalys, långsiktighet och införlivande av resultat samt en röd tråd mellan ansökans alla delar, så att projektet blir begripligt.

Frågan om varför det finns så litet intresse för vidarebosättning besvarar med att vidarebosatta personer omfattas av AMIF-projekt, men dessa rapporterar mot nationellt mål integration. Det finns stora aktörer som skulle kunna driva projekt, men saknar resurser att kunna prioritera utveckling inom just det området. Områden där aktörer söker för projekt speglar sedan vilka som går vidare i processen. Röda korset lyfter behov av projekt på området familjeåterförening. Ingen ansökan i denna omgång har fokus familjeåterförening. Det vore möjligt att driva projekt omkring familjeåterförening inom SM2NM1 och mål integration. Vid Länsstyrelsen Örebro läns konferens om bidrag och stöd inom integration, där AMIF deltog, fanns intresse från flera aktörer inom området.

5. Framtida behov och utlysningar

Mikael Zaar, Enhetschef funktionen för fonderna. Två scenarier kring framtida strategier presenteras. Se bilaga

Finansiella förutsättningar påverkar medel som kan lysas ut. Dels fördelning mellan mål inom det nationella programmet dels anslag och bemyndiganderam som ges till funktionen för fonderna via regleringsbrev till Migrationsverket. Anslag reglerar medel att förbruka under innevarande år, bemyndiganderam är en form av löfte om hur mycket pengar som kan avtalas för projekt under kommande år. Hittills har 26 procent av beloppet för AMIF i Sverige kontrakterats.

Scenario 1: Riktade utlysningar till specifika aktörer som kan bidra mest i programmets genomförande.

Scenario 2: Begränsade öppna utlysningar

Utsnitt från diskussionen

- Bara 26 procent är kontrakterat, det är mycket att komma ikapp. Hur ska det ske?

Funktionen för fonderna lyfter behov av att hitta aktörer som kan matcha delar av programmet som inte är uppfyllt. Projekt som beviljas stöd granskas per kvartal. Viktigt att hitta aktörer som kan beviljas stora belopp

och bidra på ett effektivt sätt i programmet. Inom fonden finns flexibilitet inom det specifika målet. 15 procent kan fördelas inom målet utan att fråga kommissionen. I genomföranderapporten för AMIF ligger de förslag på revideringar som Funktionen för fonderna vill göra av det Nationella programmet. Funktionen önskar fokusera på de andra områdena inom programmet också, där målpåfyllelse hittills inte har varit så hög/intresset för projekt inte varit så stort. Funktionen ser behov av att knyta upp större aktörer att leda förändring. Exempel på sådana skulle kunna vara myndigheter men även t ex Röda Korset och SKL. Ur rättssäkerhetssynpunkt är det möjligt att rikta utlysningar om det inte finns någon annan möjlighet att driva projektet, dvs aktören har monopolställning. I de flesta fall måste aktören beskriva varför aktören är bäst att genomföra programmet. Funktionen för fondernas mål är att genomföra programmet i sin helhet. Alla ansökningar granskas alltid på exakt samma sätt, oaktat hur utlysningen sker. Det är inte säkert att en aktör får medel trots monopolställning.

- Känns inte bra att skicka tillbaka 75 procent, Vi måste göra allt för att göra bra projekt tillsammans. Går det att kombinera scenarierna, för att undvika låsningar?

Kommentar från kommitténs ordförande: Här finns en intressekonflikt. Vi vill öppna upp för bra projekt samtidigt som vi måste beakta att målpåfyllelsen är dålig i vissa delar av programmet. Det är inte bara Sverige som har problem att göra av med pengarna. Alla kom igång sent. Det fanns också samma typ av problem i Solid. Detta är olyckligt också mot bakgrund av att Sverige har ansökt om och fått en hel del nödbistånd. Oavsett måste det ske mobiliseringsinsatser med möjliga sökande.

Frågan om att begränsa möjliga mål att söka medel via diskuteras. Konsekvensen vid ändringar av strategin blir att integration fått för mycket pengar i början och inget i slutet när behoven snarast ökar, hur AMIF avslutas i Sverige sänder signaler till nästa programperiod. Negativa erfarenheter av begränsningar finns hos ledamöter i kommittén, sett ur perspektivet som stödmottagare: En konsekvens blir att projekt låses in i en ram som inte blir bra. Det känns främmande att bara arbeta med riktade insatser, det handlar om en sorts respekt för samarbetspartners (t ex civilsamhället) som finns inom fältet. Större projekt som drivs av större aktörer förespråkas också i diskussionen, om man riktar sig mot stora aktörer tar man större risk, t ex om alla delar inom ett projekt inte kan genomföras. Röda Korset lyfter fram behov av projekt som arbetar med familjeåterförening och stora behov kring grundläggande basala behov. Viktigt att komma ner i handläggningstider, det finns stora behov hos EKB och unga vuxna, de som får avslag eller tror de kommer få avslag. DELMI lyfter behov av långsiktigt arbete och satsning på området psykisk ohälsa.

Funktionen för fonderna lyfter fram administrationen som är kopplad till en öppen utlysning med många ansökningar. Med riktade utlysningar väcks istället frågan/fokus: Vilka stora aktörer ska vi fokusera på? Beloppen som kan lysas ut är beroende av finansieringen från regeringen via anslag och bemyndiganderam. Därutöver, eftersom Migrationsverket ansvarar för

administrationen via en fristående funktion, om projekt beviljas hos Migrationsverket så bokas deras kostnader direkt på anslaget som även ska finansiera övriga projekt, dvs projektets totala summa låser hela beloppet för projektet omedelbart och regleras sedan i slutet av projektet. I nuläget är det därför så att Migrationsverket inte kan driva några projekt alls, de är i vänteläge. Målsättning är att det ska vara en utlysning i höst. Ordförande i kommittén stämmer in i att en öppen utlysning väcker förväntningar: Vi måste titta på nyttandegraden i programmet. Risken finns att det läggs ned tid på en massa ansökningar som sedan inte får medel.

Sammanfattande slutsats från ordförande i kommittén: Det finns stöd i kommittén för båda de scenarior som presenterats av funktionen för fonderna. Funktionen bör försöka kombinera dem på lämpligt sätt och inte helt utesluta integrationsfrågorna.

6. Polisens arbete med återvändande

Kristoffer Tunander, Erika Vagasy Strategiska gruppen Polisen, berättar om Polisens arbete med återvändande. Se bilaga.

Reflektioner/frågor från övervakningskommittén

Inre utlänningskontroll får bara göras efter konkreta tips eller i samband med ”särskild anledning” vilket t ex i samband en trafikkontroll. ”Reva” handlade inte om inre utlänningskontroll utan handlade om effektivisering av återvändandeprocessen. Kriminalvården bör ha statistik på antal återvändare som kommit till en flygplats och sedan inte tagits emot i hemlandet. Polisen hoppas kunna förlänga AMIF-projektet RLO. Polisen har sett att det har gett effekt angående t ex landningstillstånd och att kunna ta emot fem personer samtidigt osv. Exempel på länder svåra att verkställa till är Iran, Somalia, Irak, Eritrea och Nigeria, bland annat därför att det krävs frivillighet i återvändandet.

Nästa möte

Nästa möte planeras till den 21 september